

Hannah – pressofficer i skarpt läge

Eskortera FN:s mattransporter till Somalia och frisläppta fartygsbesättningar. Undsätta beskjutna fartyg. Det var några av uppdragen Hannah fick vara med om under ett halvår i Adenviken. 17 mars gästades Pennskaftet av Hannah Larsson, som berättade om sitt arbete som pressofficer i den svenska styrkan.

De mest spännande ögonblicken var ingripandet vid en piratattack. – Efter may-day från det grekiska farty-

get MV Antonis som blev beskjutet, kom den svenska styrkan till undsättning. Piraterna flydde och slängde sina vapen överbord. Den svenska styrkans HMS Malmö sköt varningsskott med 57 millimeters kanon för att få piraterna att stanna, men först när deras motor slocknade gav de upp, berättar Hannah Larsson.

Årets andra Pennskaftsträff arrangerades 17 mars på Caféva i Haga. 14 deltagare mötte upp för att lyssna till Hannah.

Hon blev tidigt intresserad av försvarsmakten. Redan som 14-åring gick hon kurser inom flygvapnet. Hon frilansade för Försvarsfolket som är pliktverkets tidning och genom den kontakten blev hon 2008 rekommenderad till ett jobb som pressofficer i 17:e Kosovostyrkan.

– Jag har inte gjort värnplikten så jag fick först gå en grundläggande utbildning för personal i utlandsstyrka.

Avvecklas

Hon tillbringade sedan fyra månader i Kosovo, men situationen där var inte längre så intressant för media.

– Det var en insats som var på väg att avvecklas. Men det började då pratas om en svensk styrka i Adenviken.

Hannah hann bara vara hemma

STORT INTRESSE FÖR FÖRSVARET. Hannah Larsson med bakgrund både som informatör och journalist, berättade om sina erfarenheter från den svenska styrkan i Adenviken. – Försvaret är bra på genusarbete och bra på att ta tillvara oss tjejer, berättade hon.

FOTO: ANN SOFIE WAHLBERG

några få månader innan hon återigen fick ett samtal från försvarsmakten om just Adenviken. De behövde en informatör som kunde kastas in i verksamheten direkt.

– Det var jobbigt att berätta för mamma att jag skulle iväg igen.

Direkt i tjänst

Bara en vecka senare var hon i Karlskrona, denna gång på ett marint förband och fick som *Public Affairs Officer*, ta emot media för information redan nästa morgon.

– Så länge vi var i Karlskrona var enbart lokala medier på besök, men till en utbildning i Stockholm kom alla rikstäckande medier.

Adenviken, ett gigantiskt havsområde och en femtedel av jordens vattenyta, ligger mellan Afrikas horn och Arabiska halvön. Den trafikeras av 25 000 -30 000 fartyg årligen och är av intresse för många nationer. 20 procent av Europas handelstrafik går denna väg.

Moderna sjörövare

Under 2005 började fartyg att kapas, något man inte hört talas om i modern tid. Förövarna var fattiga, utsvultna och desperata soma-

lior som när havet blivit utfiskat av västvärlden, skuldsatt sig flera tusentals dollar för att beväpna sig och få en snabbgående båt. Pirater riskerar att dödas men de har inget att förlora.

– Hur de får tag i vapen är svårt att säga. Via en vapentransport ingen vill erkänna att de haft? Kanske vapen krigsmakter dumpat?

Kaparna bryr sig inte om lasten men tar över fartyg och kräver lösensummor på uppåt 25-30 miljoner dollar.

När FN skulle transportera mat inom World Food Programme, kände fartygen sig hotade och frågade om assistans och den svenska styrkan fick mandat att gå in. Prio var att skydda FN-transporterna men även övrig sjöfart. I mycket en katt och rätta-lek, eftersom det är svårt att skilja fiskare från kapare.

Halva tiden bestod av patrullering, 20 procent av FN-eskorter, 11 procent andra eskorter och 11 procent underrättelseverksamhet. Det gällde att ta reda på hur området och motståndarna såg ut.

– Nu har storföretagen själva börjat beväpna sig för att skydda sina fartyg. En sorglig utveckling. Vi hade i alla fall ett riksdagsbeslut i ryggen.

En av tolv kvinnor

Hannah tjänstgjorde på HMS Trossö, ett av flera fartyg, tillsammans med 15 officerare, 20 sjömän

och 35 övriga. Tillsammans med landnheten i Djibouti, var de tolv kvinnor av totalt 160 personer.

Sammanlagt såg de till att 20 000 ton mat kom fram till Somalia.

De eskorterade fartyget Marathon med kulhål och en vitrysk besättning svårt traumatiserad efter en flera månader lång fångenskap hos nyckfulla kapare, där ett människoliv inte betyder mycket.

Hannahs kanal som förbandets informationschef, var försvarsmaktens hemsida.

– Vi strävade efter stor öppenhet. Så fort jag la ut en artikel på hemsidan ringde olika media.

Hon fungerade också som rådgivare till officerarna och medietränade soldater och sjömän inför mediaframträdanden. Hon servade media med bilder och tog emot pressbesök, ÖB och riksdagsledamöter.

Piraterna som attackerade det grekiska fartyget togs tillfånga, förhöordes och överlämnades till Kenya efter läkarvård.

– De ska ställas inför rätta i det land som fartyget kommer ifrån, men Grekland sa nej. Risken är stor att piraterna då begär asyl i det landet. Straffen i Kenya är tre-sju års fängelse men det talas om att höja dem i avskräckande syfte.

ANN SOFIE WAHLBERG